

بخوان و بیاموز

جدول داده‌ها

برای بررسی یک موضوع بهتر است اطلاعاتی را که به دست می‌آوریم در جدولی مرتب کنیم تا کارها آسان‌تر شود. به این جدول (جدول داده‌ها) می‌گوییم.
به مثال زیر دقت کن:

مثال: سینا و برنا با هم در ۱۰ روز مسابقه (دو) داده‌اند، نتیجه کار آن‌ها به صورت زیر است.

روز اول سینا برنده - روز دوم برنا - روز سوم برنا - روز چهارم برنا - روز پنجم سینا - روز ششم برنا - روز هفتم سینا - روز هشتم سینا - روز نهم برنا - روز دهم برنا

برای بررسی راحت‌تر، نتایج را در جدول داده‌های زیر قرار می‌دهیم. به تعداد دفعات برد جلوی نام شخص، چوب‌خط می‌گذاریم.

نام	چوب‌خط	تعداد
سینا		۴
برنا		۶

حال به راحتی می‌توان متوجه شد که در این ۱۰ روز، سینا ۴ برد و برنا ۶ برد دارند. پس جدول داده‌ها به ما کمک کرد که با سرعت بیشتر به جواب برسیم.

مثال: برنامه‌ی هفتگی یک کلاس، در جدول زیر نشان داده شده است.

روز	شنبه	یکشنبه	دوشنبه	سه‌شنبه	چهارشنبه
ساعت	علوم	ریاضی	فارسی	قرآن	ورزش
اول	هنر	اجتماعی	ریاضی	فارسی	علوم
دوم	فارسی	ورزش	قرآن	اجتماعی	ریاضی
سوم					

الف: در روز سه‌شنبه، ساعت سوم چه درسی تدریس می‌شود؟
در جدول با رسم فلش‌های قرمز نشان داده شده که درس اجتماعی تدریس می‌شود.

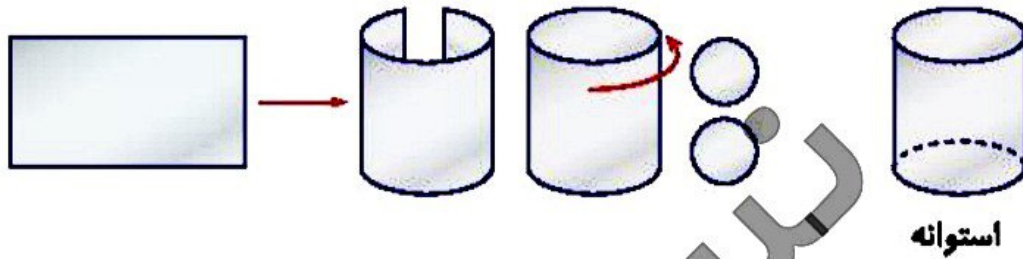
ب: در چه روزهایی و چه ساعت‌هایی دانش‌آموزان ورزش دارند؟

در جدول با رسم فلش‌های سبز نشان داده شده است که:

در روز یکشنبه زنگ سوم و در روز چهارشنبه زنگ اول دانش‌آموزان ورزش دارند.

استوانه

در تصاویر زیر مراحل ساخت استوانه نشان داده شده است. با یک مستطیل و چرخاندن (لوله کردن) آن و چسباندن دو دایره در دو طرف آن یک استوانه درست می‌شود.

فعالیت کلاسی

۱ با توجه به اعداد داده شده، جدول داده‌ها را کامل کن. (مانند نمونه)

۵-۴-۷-۵-۴-۷-۲-۳-۹-۱-۴-۷-۴-۲-۲-۸-۹-۸-۴-۶

عددها	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹
چوب‌خط									
تعداد هر رقم					۲				

فصل	تعداد
بهار	
تابستان	
پاییز	
زمستان	

۲ جدول مقابل تعداد روزهای بارش باران را در یک سال نشان می‌دهد.

با توجه به جدول داده‌های مقابل به سؤالات پاسخ بده.

الف: در کدام فصل روزهای بارانی کم‌تری داریم؟

ب: در کدام فصل میزان بارش بیش‌تری داشته‌ایم؟

پ: تعداد روزهای بارانی در طول سال را به دست بیاور.

۳ برنامه‌ی غذایی یک رستوران، در روزهای شنبه تا سه‌شنبه برای ۴ هفته در جدول زیر نشان داده شده است. با توجه به

جدول به سؤالات پاسخ بده.

روز	شنبه	یکشنبه	دوشنبه	سه‌شنبه
اول هفته	خورشت قیمه	جوجه کباب	خورشت قرمه‌سبزی	چلوکباب
دوم	پیتزا	همبرگر	ساندویچ سوسیس	ساندویچ کالباس
سوم	خورشت بادمجان	خورشت قیمه	چلوکباب	جوجه کباب
چهارم	خورشت قرمه‌سبزی	خورشت بادمجان	خورشت قیمه	خورشت بادمجان

علوی

الف: در هفته‌ی سوم، روز شنبه رستوران چه غذایی دارد؟

ب: در روز یکشنبه هفته‌ی دوم چه غذایی در رستوران پخته می‌شود؟

پ: در کدام هفته‌ها جوجه کباب در رستوران آماده می‌شود؟

ت: در روز از هفته غذای رستوران ساندویچ سوسیس است.

۴ یک صفحه‌ی چرخنده را ۱۲ بار چرخانده‌ایم، نتایج زیر به دست آمده است. جدول زیر را با توجه به نتایج آزمایش کامل کن.

دفعه چرخاندن	اول	دوم	سوم	چهارم	پنجم	ششم	هفتم	هشتم	نهم	دهم	یازدهم	دوازدهم	سیزدهم
رنگ	زرد	سبز	زرد	قرمز	زرد	سبز	قرمز	سبز	زرد	قرمز	سبز	زرد	سبز

رنگ	چوب‌خط	تعداد
زرد		
سبز		
قرمز		

تصدین

۱ با توجه به اطلاعات داده شده، پاسخ هر سؤال را به آن وصل کن.

برنا در طول هفته‌ی گذشته، تعداد ساعتی که هر درس را مطالعه کرده، یادداشت کرده است.

درس	علوم	ریاضی	هدیه	اجتماعی	فارسی	زبان
ساعات مطالعه	۴	۹	۲	۱	۵	۲

- او کدام درس را از همه بیشتر مطالعه کرده است؟
 - او کدام درس را از همه کم‌تر خوانده است؟
 - مجموع ساعتی که او مطالعه کرده است، چقدر است؟
 - تعداد دروسی که یکسان خوانده، چقدر است؟
- فارسی
 ریاضی
 اجتماعی
 زبان
 ۲۳
 ۲۵
 ۱
 ۲

۲ درستی و نادرستی هر عبارت را مشخص کن.

الف: به جدولی که در آن اطلاعات بدست آمده را به صورت مرتب می‌نویسیم جدول داده‌ها می‌گویند.

ب: باز شده استوانه یک مربع و دو دایره است.

نمره	درس
۱۷	هدیه آسمانی
۱۵	املا
۲۰	اجتماعی
۱۹	ریاضی
۲۰	علوم

۲ نمرات دُرنا، در جدول مقابل آمده است.

الف: کم‌ترین نمره مربوط به چه درسی است؟

ب: بیش‌ترین نمره مربوط به چه درسی است؟

پ: در مجموع چند درس دارد؟

۴ کیوان و بهرام با هم بازی می‌کنند و هر کس که جمع امتیازش بیش‌تر باشد برنده است. این جدول نشان می‌دهد که هر

کدام از آنها چند امتیاز گرفته است:

کدامیک از آنها و با چند امتیاز اختلاف برنده است؟

باریکن	کیوان	بهرام
دور ۱	۱۲۵	۱۰۰
دور ۲	۱۲۵	۱۲۵
دور ۳	۱۵۰	۱۰۰
دور ۴	۵۰	۱۵۰

جدول زیر درجه حرارت هوا را در اوقات مختلف چهار روز نشان می‌دهد.

درجه حرارت هوا						
روز	ساعت	۶ صبح	۹ صبح	۱۲ ظهر	۳ بعدازظهر	۸ بعدازظهر
دوشنبه	۱۵ درجه	۱۷ درجه	۲۰ درجه	۲۱ درجه	۱۹ درجه	
سه‌شنبه	۱۵ درجه	۱۵ درجه	۱۵ درجه	۱۰ درجه	۹ درجه	
چهارشنبه	۸ درجه	۱۰ درجه	۱۴ درجه	۱۳ درجه	۱۵ درجه	
پنجشنبه	۸ درجه	۱۱ درجه	۱۴ درجه	۱۷ درجه	۲۰ درجه	

درجه حرارت هوا چه موقع بالاترین مقدار را نشان می‌دهد؟

۶ شکل اشکال هندسی را در جدول زیر بکش.

مربع	مکعب	استوانه	مکعب مستطیل
------	------	---------	-------------

علوی

۷ بازیکنان یک تیم، بلیطهای یک مسابقه را می‌فروشند. جدول زیر تعداد بلیطهایی را که هر کدام از آنها فروخته‌اند نشان می‌دهد: آنها باید روی هم ۶۰ بلیط بفروشند. آنها باید چند بلیط دیگر بفروشند؟

نام بازیکن	تعداد بلیطهای فروخته شده
کیوان	۴
مهدی	۷
بیژن	۳
سمیه	۷
فرزاد	۶
عباس	۹

۲۶ (۴)

۲۵ (۳)

۲۴ (۲)

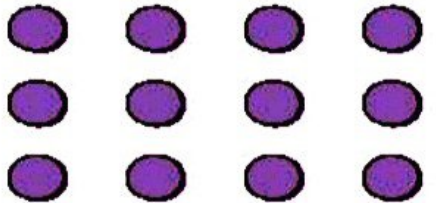
۲۶ (۱)

زنگ تفریح

هینتر گفت: «مردها ۶ ساعت می‌خوانند. زن‌ها ۷ ساعت می‌خوانند. احمق‌ها ۸ ساعت می‌خوانند.»
خداروشکر درباره‌ی اونایی که ۱۲ ساعت می‌خوانند چیزی نگفت.

خودارزیابی

خیلی خوب خوب قابل قبول نیاز به تلاش

توانایی آماده‌سازی جدول داده‌ها در آمارگیری

توانایی پیدا کردن اطلاعات مختلف مورد نیاز از جدول داده‌ها

توانایی پاسخ دهی به سؤالات با استفاده از جدول داده‌ها